

עמותת אדם צומח - לקידום הגינון הטיפולי בישראל (ע"ר)

הגינה הטיפולית והגינה הביתית המונגשת

סיכום סיור ועדה מקצועית מיום 18.12.2013

הרעיון לסיור זה עלה בעקבות מפגשי קבוצת העניין בשיתוף מילבת. כשעסקנו בהתאמות של סביבה טיפולית ושל כלים ועזרים לבעלי נכויות פיזיות, הבנו כי גם "המגרש הפרטי" כלומר הסביבה הביתית. שושי גולדברג מאיר וגם דודיו חננאל ממילבת, ספרו כי גינתם מותאמת להתנהלות על כסא הגלגלים ומאפשרת להם ליהנות מהגינה ואף לבצע פעולות גנניות – תחביבו של דודי הגר במושב גת רימון.

את הסיור התחלנו בחממה הטיפולית של תל השומר – המהווה מרחב טיפולי מותאם כפי שלמדנו – מרחב במאפשר למטפל לממש את הכשרתו ולמטופלים להרחיב את היכולות ולהתפתח.

טל מיטב – עוסקת בגינון טיפולי – שיקומי בחממה הטיפולית בתל השומר, שמחה להשתלב וחדד את מקומה של החממה הטיפולית, כמקום מכיל ומסייע בצמיחה, טיפול ושיקום של המטופלים הבאים בשעריה. לאחר הסבר קצר אודות המקום, סיור ותצפית על העבודה במקום, הגיע המטופל **חננאל גבריאלי** לספר אודות הגינון הטיפולי מנקודת מבטו כמחולל השינוי הגדול בדרך השיקום שלו שלא תיתם כל חייו. סיפורו היה מרגש ומחזק גם יחד חננאל סיפר כיצד בסביבה הירוקה, קולה הנעים של טל ו3 זרעי דלעת המשוועים לטיפולו המסור כדי לצמוח, נתנו לו את הכוח להתמודד עם כל האבדנים שחלקם לא ישובו עוד. ובכל זאת בכל הזדמנות הוא ממשיך בדרכו להפוך ממטופל למטפל ולהפיץ את המסר של הגינון הטיפולי ושל יכולת האדם להתערב ולשנות את הכיוון מייאוש מוחלט וחוסר אונים מדכא לתקווה ע"י מעט יוזמה ופעילות בגבולות היכולת. אם תהייה זאת פעילות הבוראת חיים עוצמתה השיקומית תהייה רבה ביותר. החלטנו מייד כי רצוי שכל חברינו ישמעו את דברו – לכן חננאל עוד יגיע לכנס השנתי שלנו לספר על התובנות והתרומות של הגינון הטיפולי במהלך שיקומו.

נרגשים עד מאד, נסענו מתל השומר אל ביתה של שושי גולדברג מאיר שבסביון הסמוכה. שם ראינו גינה רחבת מעברים, נקייה וברורה – בלא צמחייה סבוכה המקשה על אבחנה וגישה לכל צמח שנרצה. המרחב המשפחתי מרוצף ברצפת עץ (דק) ודשא מלאכותי מהווה כתם ירוק המאפשר מרחב משחק לילדים ללא דרישת אחזקה רציפה. אזור צמחי התבלין מוגבה והעלים הריחניים משתפלים בקלות לעבר דיירי הבית המתנייעים שניהם על כסא גלגלים.

ערכנו שיחה על הגינה הביתית המונגשת. מהם תפקידיה והאם חשוב שאנו המטופלים נדע אודותיה ואולי גם נתחבר אליה. זאת בזהירות רבה כי בגינתו אין מטפל בגינון ואל לנו לסכן

עמותת אדם צומח - לקידום הגינון הטיפולי בישראל (ע"ר)

ולהכביד מעבר לרמת הנאה ואתגר סביר. וזהו ההבדל בין גינה ביתית לגינה הטיפולית – כאן רק מה שמנעים את השחייה לדיירי הבית, מאפשר פעילות פנאי, ומתחבר לצרכי כל הדיירים ובאי

הבית. כאן אין מקום לתרגילי חינוך עם צמחים שאינם שורדים כדרך לחנך להתמדה ואחריות, כאן אין מקום לקחת סיכונים הגורמים אכזבה ואין מקום לגדל צמחים הדורשים עבודה רבה ותלויים מאד בגן. וזה ההבדל. אך גינה המאפשרת הגעה לכל נקודה – מחזקת עצמאות ומגדילה את שטח הבית בר השליטה – דבר חשוב מאד לאדם המרותק לכסא גלגלים כל שעות היום ותלוי רבות בסיוע.

את היום קינחנו במפגש עם אייל מליון – מנכ"ל GROE EAT חברה המפתחת ערכות חינוך וגינון תוך חיבור לנושא "מהזריעה לצלחת" אייל אדריכל נוף שעבר לחינוך עם נוער בסיכון, התחבר לנושא והבין כי פיתוח ערכות תסייע לאנשי החינוך למיניהם להרבות לעסוק בגינון צמחי מאכל ותבלין כחוויה שקל לקיים כשיש ערכות מסייעות. בשל כך, חשבתי כי ערכות אלה יוכלו לסייע גם לנו העוסקים בגינון טיפולי. כי אנו מתלבטים ו מחפשים התאמות דרך קבע. אולי החשיפה למוצרים אלה, יסייעו לאחדים. מסתבר כי פתרונות מותאמים לילדים צעירים, יכולים להתאים גם לקשישים ולעיתים אף לבעלי מגבלות פיזיות ואחרות. סרט הזריעה, המקלונים ומיכל הזריעה בעל פתחי זרעים לפי גודלם (המכונה בפיהם דיפנסר) יכולים להקל על מקום הזריעה, המרווחים והזריעה עצמה ללא פיזור זרעים - דבר המצריך דילול, פעולה לא פשוטה לחלק גדול מהמטופלים. ערכה זו היא מארז לפעילות כיתתית. מוצר נוסף שהציג הוא ערכת "טפטוף" מעין מערכת השקיה מוכנה עם מיכל אליו מחברים צינורות ל-4-6 אדניות או ערוגות וכל שיש לעשות לאחר הפריסה, למלא את המיכל במים עד שפתו והמים יגיעו ליעדם. לפרטים כנסו לאתר

<http://www.groweat.co.il>

https://www.google.co.il/search?lr=lang_iw&tbs=lr:lang_1iw&q=+site:groweat.co.il+groweat&sa=X&ei=ka1uUqjUBuHh4QTpo4DIDw&ved=0CEcQrAM

http://youtu.be/7qIPR260_sA

חלק מהאביזרים, ניתן לרכוש בנפרד ברשת חנויות "הגרעין"

טל מיטב – עוסקת בגינון טיפולי – שיקומי בחממה הטיפולית בתל השומר

שושי גולדברג מאיר –מרפאה בעיסוק מנהלת מקצועית בעמותת מילבת.